

SEMINARSKI RAD

Edipov kompleks

Edipov kompleks

Sažetak

Edipov kompleks opisuje se kao stanje psihoseksualnog razvoja u tzv. falusnoj fazi u Freudovoj teoriji, u dobi od tri do pet godina života. Edipov kompleks je inspiriran grčkom tragedijom o Edipu, kralju Tebe. Freud je smatrao kako je cjelokupno ponašanje čovjeka motivirano željom za doživljajem užitka. Ta je motivacija organizirana i sumjerena kroz dva instinkta: seksualnost (eros) i agresivnost (tanatos). Oba ova instinkta po njemu potječu od unutarnje psihičke energije koju naziva libido. Instinkti se ispunjavaju akcijama triju psihičkih struktura: id, ego i super-ego. Tijekom falusne faze se Edipov kompleks javlja i razrješava. Freud je smatrao Edipov kompleks središnjim događajem u razvoju osobe. Kompleks počinje kad dječak svoj seksualni libido usmjerava prema majci, a agresivni libido prema ocu kojeg smatra suparnikom u borbi za majčinu naklonost. Ključne riječi: Edip, Freud, psihoanaliza, dijete, roditelj

Uvod

Tema ovog rada je Edipov kompleks, često korišten pojam u psihoanalizi. Edipov konflikt ili kompleks opisuje se kao stanje psihoseksualnog razvoja u tzv. faličkoj fazi u Freudovoj teoriji, u dobi od tri do pet godina života. Razrješenje Edipova kompleksa, kako se vjeruje, nastaje s identifikacijom istospolnog roditelja. Sigmund Freud smatra ovaj kompleks bazom superega i nukleusom svih ljudskih odnosa. Brojni psihijatri opisuju značaj edipalnih odnosa u osobnom razvoju u zapadnoj kulturi u vidu ljubavi prema jednom roditelju i antagonizmu prema drugom, ne nužno kao seksualni rivalitet već kao reakciju na roditeljsku autoritarnu snagu.

1. Što je Edipov kompleks?

Edipov kompleks je privlačnost koju dijete osjeća prema roditelju suprotnog spola te neprijateljstvo i rivalstvo prema roditelju istog spola (suparniku). Dijete je ljubomorno na roditelja istog spola te ga želi ukloniti i zauzeti njegovo mjesto. Kompleks se pojavljuje tijekom tzv. falusne faze psihoseksualnog razvoja osobnosti u dobi od treće do pete godine. Normalno se razrješuje postupnom identifikacijom s roditeljem istog spola te odricanjem od seksualnog zanimanja za roditelja suprotnog spola. Većina ljudi preraste edipsku fazu, iako to nije pravilo. Neki mentalno bolesni pojedinci kad odrastu imaju snažan Edipov kompleks. Prema Freudu, glavni razlog za razrješenje Edipovog kompleksa jest strah od očeve

kazne. Freud, autor ovog termina, prema svojoj teoriji osobnosti smatrao je Edipov kompleks temeljem superega i jezgrom svih međuljudskih odnosa. Po njegovu mišljenju svi ljudi iskuse Edipov kompleks. Mnogi psihijatri priznaju značenje Edipskih veza u razvoju osobnosti u našoj kulturi, ali ljubav i privlačnost prema roditelju suprotnog spola te mržnju i antagonizam prema istospolnom roditelju ne smatraju nužno seksualnim rivalstvom već prezirom roditeljskog autoriteta. Antropolozi dovode u pitanje i postojanje ovog kompleksa u ne-Zapadnim

društvima. Smatraju kako se razvija kao rezultat društvene okoline i ne u svih osoba. Nerazriješen Edipov kompleks uzrok je nastanka neuroza i očituje se u odnosima s drugim osobama.

2. Zašto «Edipov»?

Edipov kompleks je inspiriran grčkom tragedijom o Edipu, kralju Tebe. Edip postepeno otkriva lanac prošlih događaja koji su donijeli kugu njegovoj kraljevini. Shvaća da je starac koga je ranije ubio na raskršću bio Laj, njegov otac, a da je Jokasta - njegova žena i majka njegove djece, zapravo i njegova majka. Kada se istina objelodanjuje, sebe osljepljuje i bježi iz kraljevstva.

Ova priča je Freuda naročito zanimala dosta dugo. Njegovo prvo direktno upućivanje na Edipa nalazi se u pismu njegovom prijatelju Wilhelmu Fliessu datiranom 15. listopada 1897. god. u kojemu on govori o naročitoj snazi jedne Sofoklove drame: «Kralj Edip: Svanula mi je jedna ideja od opće važnosti. Shvatio sam da sam bio u ljubavi sa mojom majkom i da sam bio ljubomoran na svog oca i sada smatram da je to univerzalni doživljaj iz ranog djetinjstva...» (Freud, 1985, str. 272). U to vrijeme se, međutim, ove opservacije o jednoj 'ideji od opće važnosti' nalaze zajedno pored drugih. Tada je više bio prioriterniji njegov interes za drugu stranu incesta, odnosno za seksualno zlostavljanje djece od strane roditelja, te da li su izvještaji pacijenta o ovome stvarni ili su fantazija.

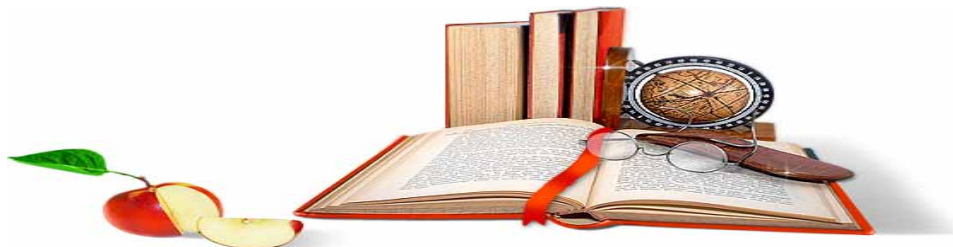
3. Sigmund Freud

Sigmund Freud, punim imenom Sigismund Schlomo Freud, rođen je 6. svibnja 1856. u Austro-Ugarskoj (Freiberg, današnja Češka). Otac Jacob bio je trgovac, a Freudova majka Amalie njegova druga žena. Kada je Freudu bilo četiri godine s roditeljima se seli u Beč. Naučio je govoriti francuski, engleski, talijanski i španjolski jezik i proučavao je djela poznatih pisaca i filozofa svoga vremena, posebice Nietzschea, Hegela, Shakespearea i Hegela, i Kanta. U Beču je 1873. godine, upisao studij medicine na bečkom Sveučilištu. Nakon završetka školovanja 1881. radi u Institutu za cerebralnu anatomiju gdje uspoređuje mozgove odraslih ljudi i fetusa. Nekoliko godina kasnije radi studiju o kokainu te 1884. godine otkriva njegova analgetske ljekovite učinke i iskušava ga na sebi, no njegovo oduševljenje ovim otkrićem ubrzo se smanjilo zbog spoznaje da kokain stvara ovisnost. To se smatra jednim od njegovih 3 važnih otkrića. Naredne 1885. godine pozvan je u Pariz i raditi s jednim od najpoznatijih neurologa toga vremena Jeanom Charcotom, koji je istraživao uzroke i terapiju histerije putem hipnoze. Iz Pariza se vraća 1886. u Beč i otvara privatnu praksu, koju posvećuje oboljelima od histerije. U tretmanu koristi elektroterapiju i hipnozu. Postepeno uočava kako njegovi pacijenti pričaju više, ako leže na kauču, pa ih je u tome ohrabrivao, potičući ih da govore što im padne napamet. Tu je a tu je tehniku kasnije nazvao "slobodne asocijacije". Freud je nesporno genij, po definiciji, rijetko višestruko darovita osoba koja tijekom duljeg životnog razdoblja stvara djela univerzalnog značenja s dugotrajnim utjecajem na ljudsku misao. Djela genija uglavnom prelaze sposobnost shvaćanja drugih, pa se ne primjećuju ili ih se pokušava poništiti. To se dogodilo i Freudovim djelima, teorijama i metodama tretmana pacijenata, koje su i danas kontroverzne, ali žive, usprkos pokušajima promjena. Usprkos svemu, Freudova djela doslovno su preživjela i pokušaje potpunog uništenja, poput onog kada su nacisti nakon neposredno prije okupacije Austrije 1938. godine u Berlinu javno spalili njegove knjige. Tada je morao napustiti Austriju. Preselio se u

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA
SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com